

A viděl jsem nové nebe a novou zemi, neboť první nebe a první země pominuly a moře již vůbec nebylo. A viděl jsem od Boha z nebe sestupovat svaté město, nový Jeruzalém, krásný jako nevěsta ozdobená pro svého ženicha... A smrti již nebude, ani žalu ani nářku ani bolesti už nebude – neboť co bylo, pominulo.“ (Zjevení 21,1-4)

V Praze dne 24. března 2021

Milé sestry a bratři,

naše křesťanská naděje má nejméně dva rozměry horizontální a vertikální. Oba dva nutně potřebujeme k životu. Ale není bez zajímavosti, že onen vertikální rozměr směřující do nebe a k věčnosti, je z pohledu lidstva poměrně nedávny. Starý zákon zná především naději pozemskou, která se odehrává v našem lineárním čase a přechází z jedné generace na druhou. O té vám chci dnes především psát, protože ji v současné době nejvíce potřebujeme.

Ta druhá naděje, vertikální, se začala v Izraeli objevovat v čase apokalyptických vidění jen pár století před Kristem, kdy židé prožívali, že jen s pozemským rozměrem nevystačí a začali pozvedat své oči nejen k horám, kde bývaly stavěny oltáře a svatyně, ale mnohem výš až za horizont času a prostoru. My křesťané mnohem více akcentujeme naději směřující nahoru k životu přesahujícímu smrt a radujeme se z toho, že kdo věří v Ježíše, má život věčný. Toho se držíme, ale zároveň se poučme od našich starších bratří ve víře, jejichž zkušenost je pro nás velmi povzbuzující, protože je konkrétní a pozemská.

Židovský spisovatel Elie Wiesel často psal o naději, a to navzdory tomu, co všechno zažil v Osvětimi a v Buchenwaldu, kde mu zahynuli oba rodiče i jeho nejmladší sestřička. V koncentračních táborech viděl hrůzy, o kterých nedokázal a ani nechtěl mluvit celých deset let po osvobození. Teprve pak začal psát a odkrývat pravdu o nás lidech, kteří jsme schopni všeho. Přesto zachoval naději a naději druhým dával – překvapivě především tu horizontální.

Přednášel o prvních lidech, Adamovi a Evě. Jeden jejich syn zavraždil druhého, pak uprchl a už ho nikdy neviděli. Navždy ztratili všechno, čím byli Bohem obdařeni. Jak se zachovali dál, jak si s tím poradili, co udělali? „Měli více synů a dcer,“ odpovídá Elie Wiesel. Načež je každému jasné, že tento muž nepsal o nějakých mytických pralidech nebo o vzdálených biblických postavách, ale sám o sobě a své generaci, která přišla o jeden milion dvě stě tisíc dětí. Elie Wiesel říkal: „Velikost Adama a Evy nespočívá v tom, že byli první a že představují počátek lidského pokolení, nýbrž v tom, že když jim všechno, co měli, bylo vzato, když se stalo to, čeho se nejvíce obávali, měli odvahu začít znovu.“ A pokračoval: „Začít něco nového je obdivuhodné. Avšak ztratit všechno a začít úplně od začátku se rovná zázraku.“

Tento zázrak vám i sobě budu v následujících časech často připomínat. Píše se, co všechno mladá generace ztratí během roku či více pandemických let. Jak už se děti nikdy nedostanou ke sportování, kolik restaurací, podniků a firem zkrachuje, jak neblaze se odrazí izolace nejen na mladé generaci, co to udělá se vzděláním a následně se schopností dětí dobře studovat a pak si najít práci atp. Kolik rodin se utopí v domácí ponorce a kolik starých lidí zemře v osamění bez rozloučení. A my se obáváme, co to udělá s církví a s našimi sbory. Kolegové kazatelé se doopravdy ptají, kdo se po pandemii vrátí do kostela a kolik lidí bude ochotno se aktivně zapojit do práce a služby. Na tyto otázky existuje jen jedna jediná správná odpověď: Nastane čas zázraků, začneme znovu od počátku, nedáme se přemoci ztrátami ani depresí!

Naše křesťanská naděje má skutečně nejméně dva rozměry, horizontální a vertikální. Teolog Jan nás povzbuzuje, že i Pán Bůh se rozhodl začít znovu, a vytvořit nové nebe a novou zemi, tak se nedejme zahanbit a nevzdejme to ve svých osobních životech, v rodinách, v církvi a ani ve světě.

Pán s vámi, váš

Bronislav Matulík